

**Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Trzemesznie
za okres od 1 stycznia 2012 roku
do 31 grudnia 2012 roku**

Trzemeszno, styczeń 2013 rok

1. Zakres zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie w roku 2012 realizował bardzo szeroki zakres zadań wynikające z następujących ustaw:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Od dnia 1 stycznia 2012 r. Ośrodek Pomocy Społecznej rozpoczął realizację kolejnej ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Trzemeszno – zarządzenie nr 149/2012 z dnia 18 stycznia 2012 r.

Ośrodek realizując ustawowe zadania współpracował z wieloma organizacjami, instytucjami oraz osobami prywatnymi, w celu poprawy świadczonych usług na rzecz najuboższych i potrzebujących mieszkańców miasta i gminy Trzemeszno.

1.1. Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2012 r. roku udzielił pomocy:

- 312 rodzinom, w których łącznie żyło 891 osób (w roku 2011 było to 318 rodzin),
- 111 z tych rodzin to osoby samotne (w roku 2011 – 105 rodzin),
- 71 z tych rodzin to emeryci lub renciści (w roku 2011 – 81 rodzin),
- a 50 z tych rodzin to rodziny niepełne (w roku 2011 – 44 rodzin).

Powody przyznania pomocy

Najczęstszymi powodami przyznania pomocy w roku 2012 było:

- ubóstwo – 212 rodzin (w roku 2011 -214 rodzin),
- długotrwała lub ciężka choroba – 163 rodziny (w roku 2011 – 165 rodzin),
- bezrobocie – 161 rodzin (w roku 2011 – 157 rodzin).

Wśród niektórych rodzin korzystających z pomocy były i takie gdzie występowało kilka powodów do udzielenia pomocy (np. choroba i bezrobocie).

Świadczenia

W 2012 roku Ośrodek Pomocy przyznał pomoc 456 osobom (w roku 2011 było to 476 osób).

Pomoc realizowano w następujących formach:

- zasiłek stały - 47 osób (w roku 2011- 45 osób),
- zasiłek okresowy - 23 osoby (w roku 2011 – 29 osób),
- zasiłek celowy – 218 osób (w roku 2011 – 208 osób) w szczególności na pokrycie kosztów utrzymani mieszkania, na zakup żywności, na zakup opału, środków czystości, leków, obuwia itp.,
- posiłek – 197 osób w tym 171 to dzieci (w roku 2011 - 222 osoby w tym 193 to dzieci)
- usługi opiekuńcze – 31 osób (w roku 2011 – 31 osób),
- pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej 8 osób (w roku 2011 – 5 osób),

Praca socjalna

Wszystkie rodziny, które wymagały pomocy w ramach pracy socjalnej, taka pomocą zostały objęte. Było to ogółem 110 rodzin.

Praca socjalna polega na pomocy, określonym osobom, w doprowadzeniu ich do osiągnięcia stanu, w którym na miarę swoich możliwości będą mogły funkcjonować w środowisku. Poprzez działania w zakresie pracy socjalnej pracownicy socjalni starają się rozwiązać wiele różnych problemów dotyczących poszczególnych osób i rodzin aby zapobiegać ich wykluczeniu społecznemu.

Pracownicy socjalni pracują z wieloma klientami tj. bezrobotnymi, niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi (niejednokrotnie na choroby zakaźne), z zaburzeniami psychicznymi, z uzależnieniami, z ofiarami przemocy, po opuszczeniu zakładów karnych. Często są to osoby bardzo roszczeniowe, a uzyskanie pomocy finansowej jest ich jedynym celem i to za wszelką cenę.

Zatrudnienie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie zatrudniał na podstawie umowy o pracę 32 osób (stan na 31.12..2012 r.). w tym:

- 7 pracowników socjalnych,

- 3 osoby w dziale księgowości,
- 4 osoby w dziale świadczeń rodzinnych,
- dyrektor
- 8 pracowników obsługi
- 9 osób w Środowiskowym Domu Samopomocy (szczegóły w informacji-zał. Nr 1).

Zatrudnieni pracownicy na przestrzeni 2012 roku uzupełniali swoje kwalifikacje tj. 1 osoba ukończyła studia magisterskie, 1 osoba ukończyła studia podyplomowe na kierunku organizacja pomocy społecznej (studia w całości finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego), 1 osoba kontynuuje studia na kierunku administracja (II rok). W ramach szkolenia 1 osoba ukończyła w roku 2012 kurs w ramach Studium Prawa Europejskiego w zakresie Specjalista ds. zamówień publicznych. W roku 2012 , 1 osoba rozpoczęła kurs w ramach Studium Prawa Europejskiego w zakresie – Finanse Publiczne 2012-2013. Większość pracowników OPS uczestniczyła w szkoleniach organizowanych przez WOKiSS w Poznaniu, między innymi w zakresie: Kontrola projektów realizowanych w ramach PO KL, Postępowanie administracyjne....., Wznowienie postępowania jako jeden z trybów weryfikacji ostatecznych decyzji....., Pracownicy socjali uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Wielkopolską Fundację ETOH dot. Lokalnych systemów rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przez Ośrodek psychoprofilaktyki „Nowa perspektywa” dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz w wielu innych szkoleniach w tym realizowanych w ramach projektu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej – „Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej i integracji społecznej w Wielkopolsce, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

1.2. Zadania realizowane w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów w 2012 r..

w zakresie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych

- przyjęto 1 231 wniosków (w 2011 r. - 1 193)
- wydano 1 310 decyzji (w 2011 r. - 1 302)

w zakresie zasiłków pielęgnacyjnych

- przyjęto 115 wniosków (w 2011 r. - 109)
- wydano 126 decyzji (w 2011 r. - 132)

w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych

- przyjęto 60 wniosków (w r2011 r. - 75)
- wydano 69 decyzji (w 2011 r. - 87)

od osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne przyjęto dodatkowo 58 wniosków o wypłatę jednorazowej pomocy w wysokości 100 zł w miesiącu marcu 2012 r.

w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

- przyjęto 186 wniosków (w 2011 r. - 156)
- wydano 186 decyzji (w 2011 r. - 156)

W zakresie realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych Ośrodek zajmował się również koordynacją systemów zabezpieczenia społecznej, współpracując w tym zakresie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Poznaniu. W zakresie tej koordynacji prowadzono 37 postępowań (w 2011 r. - 28 postępowań).

W zakresie realizacji zadań ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego

- przyjęto 124 wnioski (w 2011 r. - 111)
- wydano 263 decyzje (w 2011 r. - 266)

w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przekazano komornikom sądowym 149 informacji mających wpływ na egzekucję świadczeń,
- skierowano 30 wniosków do prokuratury w wszczęcie postępowania wobec dłużników
- skierowano do Starosty 30 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym,
- przekazano informacje – zgłoszenie dłużników do BIG – 77 osób.

Ogółem na terenie naszej gminy prowadziliśmy postępowanie wobec 90 dłużników alimentacyjnych. Wydano 88 decyzji o konieczności zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wysłano 84 upomnienia o zwrocie funduszu alimentacyjnego i skierowano do Urzędów Skarbowych 52 tytuły wykonawcze. Ośrodek wysyłał wezwania dla 59 dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i złożenia oświadczenia majątkowego, z czego tylko 30 osób zgłosiło się na wezwania.

W stosunku do 3 dłużników alimentacyjnych postępowanie stało się bezprzedmiotowe z uwagi na ich zgon.

1.3. Zadania realizowane przez Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z zaburzeniami i Chorych Psychicznie w Trzemesznie.

Zadania merytoryczne zostały przedstawione w informacji sporządzonej przez Kierownika ŚDS.

Informacja stanowi załącznik nr 1 do sprawozdania.

1.4. Zadania ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej przeprowadzali w każdym przypadku wywiady środowiskowe na podstawie, których zgodnie z upoważnieniem Burmistrza, Dyrektor OPS wydawał decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do nieodpłatnego korzystania ze świadczeń z opieki zdrowotnej. Rozpatrzono 10 wniosków.

1.5. Zadania wynikające z pozostałych ustaw oraz występujących potrzebach.

Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Trzemeszno na rok 2012, Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Narkomanii dla Miasta i Gminy Trzemeszno na lata 2011 – 2012, realizując bezpośrednio część zadań zawartych w nich ponieważ pokrywają się one z niektórymi zadaniami ustawy o pomocy społecznej.

Jeden z pracowników socjalnych w minionym roku uczestniczył w pracach komisji mieszkaniowej powołanej przez Burmistrza Miasta i Gminy Trzemeszno.

W Ośrodku Pomocy starano się również udzielać wsparcia pozafinansowego, w ramach którego udzielano pomocy ofiarom przemocy, bezrobotnym, niepełnosprawnym, uzależnionym od alkoholu.

Ośrodek Pomocy otrzymał od dzieci z Przedszkola nr 1 w Trzemesznie paczki świąteczne (w okresie Wielkanocy i Bożego narodzenia), które następnie przekazano dzieciom i rodzinom najbardziej potrzebującym.

Pracownicy socjalni najuboższym mieszkańcom naszej gminy udzielali informacji o możliwości otrzymania pomocy w formie żywności z Caritas w ramach Europejskiego programu Pomocy Żywnościowej oraz możliwości otrzymania pomocy w formie odzieży używanej, mebli i sprzętów gospodarstwa domowego.

Ośrodek Pomocy wskazał również dzieci i młodzież z najuboższych rodzin, które otrzymały od jednego ze Stowarzyszeń działających na naszym terenie wyprawki szkolne oraz w okresie świątecznym paczki ze słodyczami.

Tradycyjne już od kilku lat pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej organizują spotkania wigilijne dla osób samotnych i osamotnionych. W roku 2012 spotkanie zostało zorganizowane wspólnie z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy. Na spotkanie zaproszono 20 osób.

Dzieci z rodzin najuboższych otrzymały paczki świąteczne – wydano 100 paczek.

W roku 2012 pracownicy Ośrodka sporządzali szereg różnego rodzaju ankiet i analiz w ramach współpracy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, Wojewódzkim Urzędem Pracy, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim oraz innymi instytucjami, które zwracały się o sporządzanie ankiet.

Ośrodek udostępniał też własne analizy i sprawozdania studentom, którym materiały były niezbędne do napisania prac licencjackich i magisterskich.

W roku 2012 przyjęto 1 osobę skierowaną przez Powiatowy Urząd Pracy w celu odbycia stażu.

1.6. Projekt systemowy .

W 2012 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w ramach Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodki Pomocy Społecznej, Projekt pt.: „Program wrównawczo – edukacyjny dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu miasta i gminy Trzemeszno „Job [gatew@y](#)”. Realizację tego projektu Ośrodek prowadzi od roku 2008. Rok 2012 był więc kolejnym rokiem realizacji projektu. Główny celem projektu było upowszechnianie i rozwijanie wśród młodzieży w wieku od 15 do 20 lat aktywnych form integracji społecznej i umożliwienie im do nich dostępu. Grupę docelową to 18 osób, zdiagnozowanych na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych ośrodka Pomocy Społecznej, w uzgodnieniu z pedagogami szkolnymi, z którymi współpracują pracownicy socjalni. Młodzież pochodziła z rodzin o trudnej sytuacji materialnej, niejednokrotnie z problemem alkoholowym. W programie wzięły udział również dzieci i młodzież mieszkające na wsi oraz dzieci z Domu Dziecka. Udział w programie dał uczestnikom możliwość podniesienia poziomu wiedzy w zakresie języka angielskiego, umiejętności obsługi komputera z wykorzystaniem programów użytkowych, wyrównanie poziomu edukacyjnego z przedmiotów obowiązkowych w szkole oraz nauki szybkiego czytania.

Całkowita wartość projektu wyniosła 199.894,81 zł (w tym środki na wynagrodzenie dla jednego pracownika socjalnego).

W roku 2011 wartość projektu wyniosła – 134.161,72 zł(w tym środki na wynagrodzenie dla jednego pracownika socjalnego).

W roku 2010 wartość projektu wyniosła – 133.530,73 zł (w tym środki na wynagrodzenie dla jednego pracownika socjalnego).

W roku 2009 wartość projektu wyniosła – 105.381,38 zł.

W roku 2008 wartość projektu wyniosła - 74.949,88 zł.

2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Trzemeszno na lata 2010 – 2014.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jednym z zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, jest opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W 2008 roku Ośrodek Pomocy Społecznej opracował projekt Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Trzemeszno na lata 2009 – 2014, która została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Trzemesznie w dniu 30 grudnia 2008 r.

Sprawozdanie z tej strategii zostało sporządzone i przedstawione w miesiącu lutym 2013 r.

3. Problemy społeczne występujące na terenie gminy.

Bezrobocie

Ośrodek Pomocy współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie. Rok 2012 był kolejnym rokiem, w którym na mocy podpisanego w 2011 r. porozumienia realizowaliśmy następujące zadania:

- a) upowszechnianie ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowania zawodowego dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego,
- b) realizacji projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w przypadku działań szkoleniowych dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Gnieźnie,
- c) kierowania osób bezrobotnych do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym.
- d)** zasad wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych będących klientami OPS,
- e) OPS w swojej jednostce kontynuował pracę z programem SEPI (Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna), który ułatwia klientom i instytucjom szybką wymianę informacji bez konieczności wizyty bezrobotnego w PUP.

Bezdomność

W roku 2012 skierowano 2 osoby do Schroniska dla bezdomnych.

Na terenie gminy jest więcej osób, które wymagałyby schronienia przede wszystkim w czasie nasilonych mrozów. Osoby te otrzymały propozycje pobytu w schronisku lecz nie wyraziły zgody na umieszczenie w schronisku dla bezdomnych. Osoby te nocują często u znajomych (tak twierdzą) i na terenie miejscowych ogródków działkowych.

Przemoc w rodzinie

W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie Ośrodek Pomocy Społecznej realizował cele zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2020, który został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Trzemesznie dnia 28 grudnia 2011 r.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w mieście i gminie Trzemeszno. Realizacji celu głównego mają pomóc cele szczegółowe zawarte w Programie tj.:

- podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy oraz instytucji udzielających specjalistycznej pomocy,
- zmniejszenie negatywnych skutków przemocy wobec osób, które jej doznają,
- usprawnienie i przyspieszenie przepływu informacji pomiędzy instytucjami,
- tworzenie warunków do zdrowego, bezpiecznego stylu życia.

W roku 2012 ze środków gminnych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii została wydana ulotka, w której są podane adresy i nr telefonów wszystkich instytucji i stowarzyszeń, które oferują pomoc i wsparcie oraz numery telefonów alarmowych oraz infolinii.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi obsługę organizacyjno -techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Sprawozdanie z działalności zespołu zostało przedłożone i było tematem obrad Rady Miejskiej w miesiącu styczniu br.

Rodziny przeżywające trudności

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i wnioskuje do kierownika ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Zadania asystenta rodziny zostały określone w art. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Pomocą asystenta rodziny w roku 2012 było objętych 15 rodzin.

Asystent rodziny został zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzemesznie na podstawie umowy zlecenia. Środki w całości na wynagrodzenie dla asystenta pozyskano w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 „Asystent rodziny – II edycja”.

4. Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzemesznie w okresie od stycznia do grudnia 2012 r.

Szczegółowe zestawienie wydatków w dziale 852 – pomoc społeczna zostało przedstawione w załączniku nr 2 sprawozdania.

5. Bilans potrzeb w zakresie potrzeb pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzona na bieżąco diagnoza potrzeb i problemów na terenie Miasta i Gminy Trzemeszno. Zdaniem Ośrodka Pomocy Społecznej, tak jak w minionych latach tak i obecnie, najważniejsze potrzeby to:

- a) dalsze podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- b) podejmowanie działań służących aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez udział w projektach dofinansowywanych z funduszy europejskich,
- c) poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez utworzenie dodatkowej liczby miejsc w ŚDS,
- d) realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi,
- e) poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób starszych,
- f) dalsze rozważenie możliwości budownictwa socjalnego lub mieszkań chronionych na terenie gminy Trzemeszno lub adaptacja istniejących budynków na mieszkania,
- g) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do osób nadmiernie zadłużających się,
- h) przejęcie pomieszczenie znajdującego się na parterze budynku (w siedzibie OPS), co pozwoli zlikwidować bariery architektoniczne i ułatwi dostęp osobom niepełnosprawnym.

Sporządziła:

Lucyna Buzala
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Trzemesznie

